

זה הדרה

زوهدريخ ZO HADEREKH

גיליון 43, 14 בנובמבר 2018

לא למלחמה בעזה

פלישת כוח צה"ל לעזה באישון לילה גררה אחריה סבב נוסף של אש ושל קרבנות

העמקת הפילוג בין הרשות הפלסטינית לבין חמאס. הפעולה התוקפנית בשטח עזה הייתה כמו כן הגפרור שהצית אש במטרה לחבל בהשגת "הסדרה" בתיווך מצרי וקטארי. כך הוכיחה ממשלת ישראל פעם נוספת כי פניה אינן אפילו להסדר חלקי וכי מדיניותה אינה מסוגלת להביא לישראלים ולפלסטינים דבר מלבד עוד ועוד דם ואש.

מק"י וחד"ש קוראות להפסקת מידית של האש, להפסקת הפגיעה באזרחים, להסרת הסגר מעל עזה וליישומן בטוח המידי של צעדי סיוע הומניטרי בתיווך בינלאומי.

התיאום ההדוק בין ממשלת נתניהו לבין ממשל טראמפ בא לידי ביטוי גם בהתייחסות לרצועה. ליבוי האש מצד ישראל, העברת הכסף הקטארי לחמאס, החלטת ממשל טראמפ לקצץ בתרומה האמריקאית לאונר"א – כל אלה הם צדדים שונים במאמציהם המשותפים להחניק עוד יותר את העם הפלסטיני החי תחת כיבוש.

אמירתו של ראש הממשלה נתניהו במהלך ביקורו בפריס (11.11), כי "אין פתרון מדיני עם עזה, כפי שאין כזה עם דעאש", הפגינה פעם נוספת את כוונתו ללחום עד חורמה בהסדר מדיני גם באמצעות תיאור דרישת העם הפלסטיני לעצמאות כ"טרור".

הצעדים האמריקאיים והישראליים ההרסניים, הצבאיים והמדיניים, כמו גם והנפנוף של טראמפ ב"עסקת המאה" מוכיחים פעם נוספת כי ביטחון העמים ושלומו יושגו רק בהסדר קבע ובפתרון מדיני כולל של הסוגיה הפלסטינית. פתרון כזה עומד על הפרק, שכן ההנהגה הפלסטינית והרוב המכריע של מדינות העולם מחויבות לו, וזהו גם האינטרס של שני העמים.

חובתם של שוחרי השלום היא להמשיך במערכה לסיום הכיבוש, להקמת מדינה פלסטינית שבירתה ירושלים המזרחית בצד ישראל ולכינון שלום צודק ישראלי-פלסטיני. זו הדרך להיחלץ משפיכות הדמים ולטעת תקווה בעתיד בקרב שני העמים בארץ זו.

בעיצומם של מה שמכונה "מאמצי ההסדרה", פלש כוח צה"ל לשטח רצועת עזה הלילה שבין יום ראשון ליום שני השבוע. מהומה מזוינת פרצה לאחר שנחשף הכוח, ובחילופי ירי סמוך לח'אן יונס נהרג סא"ל מ', מפקדו (שמו ותפקידו לא הותרו לפרסום בעת חתימת גיליון זה). בצד הפלסטיני נרשמו שבע אבדות בנפש, לרבות בכיר בזרוע הצבאית של חמאס.

באותו לילה ולמחרת נורו בתגובה עשרות טילים לעבר יישובי הדרום, וחיל האוויר הישראלי תקף בעזה עשרות רבות של מטרות, חלקן אזרחיות. בעימות הצבאי נהרגו תושבים נוספים ברצועה. צעיר ישראלי בן 19, תושב עוטף עזה, נפצע קשה בעת שרקטה פגעה באוטובוס.

דוברי מערכת הביטחון, שפקדו את האולפנים באותו לילה ובימים העוקבים, מיהרו לטעון שזה הזמן לשמור על סודיות ו"לתת לכוחות הביטחון לפעול בדיסקרטיות". ואולם, זו זכותנו האזרחית לדעת את פרטי הפרובוקציות של ישראל בשטחי שכנותיה, ובמקרה זה – בעזה הנצורה. פעולות אלה, שנועדו לשמר את הסטטוס קוו של הכיבוש ולחסום את הדרך להסדר מדיני, מסכנות את שלום עמי האזור כולם, לרבות אזרחי ישראל הנחשפים לפעולות תגובה, ומדרדרות את המצב לעבר מלחמה כוללת.

חשוב לזכור כי במקביל להפצצות האוויריות הבלתי-פוסקות על הרצועה ולדיכוי הברוטלי של הפגנות ימי השישי סמוך לגדר, פועלת ממשלת ישראל בהתמדה מזה 11 שנה לאכיפת המצור על עזה, שכבר גרם למשבר הומניטרי חריף בקרב תושביה.

אירועי הדמים השבוע הם הוכחה נוספת לנביכות של טענת ראשי הימין והמרכז לפיה "יצאנו מעזה" בעקבות ההתנתקות ב-2005. ישראל ממשיכה בפועל בכיבוש עזה ומדיניותה הסייפה להיות תוקפנית כלפי האחרונה. תכלית הפעולות הישראליות – ביסוס השליטה הקולוניאלית בחיי הפלסטינים ודיכוי שאיפתם לעצמות לאומית גם באמצעות

אמור לי מי חבריך - ואומר לך מי אתה / א'

"נתניהו ביקש מהבית הלבן לשמר את היחסים עם יורש העצר הסעודי לאחר רצח העיתונאי ג'מאל חאשוקג'י".
(מהדורת החדשות, ערוץ 10, 1.11.11)

אמור לי מי חבריך - ואומר לך מי אתה / ב'

"ראש הממשלה נתניהו אמר היום במפגש פורום קראיובה בכולגריה: 'מה שאירע בקונסוליה באיסטנבול היה נוראי, אך בו בזמן אני אומר שחשוב מאוד למען יציבות האזור והעולם ססעודיה תישאר יציבה'".
(הודעת משרד ראש הממשלה, 2.11)

אמור לי מי חבריך - ואומר לך מי אתה / ג'

"ז'איר בולסונרו, נשיא ברזיל הנבחר, אמר בריאיון לישראל היום' כי יקדם שיתופי פעולה פוריים בין המדינות. בברזיל דווח כי ראש הממשלה בנימין נתניהו יגיע להשבעתו של הנשיא הנבחר. בלשכת רה"מ אישרו את הדברים".
(ישראל היום", 2.11)

אמור לי מי חבריך - ואומר לך מי אתה / ד'

"נשיא ברזיל הנבחר, ז'איר בולסונרו, הציע לשופט סרג'יו מורו את תפקיד שר המשפטים בממשלתו החדשה. מורו הרשיע את הנשיא לשעבר ומנהיג מפלגת העובדים, אינסיו "לולה" דה סילבה היושב בכלא ואמור לרצות 12 שנות מאסר. מורו הודיע כי יקבל את ההצעה".
(אל פאייס", 2.11)

אמור לי מי חבריך - ואומר לך מי אתה / ה'

"בולסונארו מתואר כפוליטיקאי ימני קיצוני; הוא ידוע באהדתו לישראל והבטיח להעביר את שגרירות ברזיל לירושלים. התקשורת אצלנו, בחלקה, מתייחסת בנימה עוינת, ואולי אף בשמץ של זלזול או בשמחה לאיד, לאופייה של הידידות הנרקמת עם הנהגת ברזיל החדשה. התבטאויות נשיא ברזיל החדש היו שזורות בנימה גסה, לעיתים קיצוניות, שאינה הולמת שיח של מדינאי בן תרבות. הוא גם מגלה אהדת מה לשלטון דיקטטורי, ושח בערגה על ימי המשטר הצבאי בברזיל. לא יכולה ישראל להרשות לעצמה לצנן את הקשרים שיווצרו עם נשיאה החדש של ברזיל ולא יכולה לנהוג במדיניות המודרכת על ידי טהרנות".
(יעקב אחימאיר, "ישראל היום", 4.11)

זו לא בריטניה של דיקנס, זו בריטניה 2018

"יום הלימודים בבית הספר היסודי מורקאמב ביי, בית ספר בניהול המדינה בצפון-מערב בריטניה, רק החל. שיוואן קולינגווד, המנהלת, מצביעה על ילד עליו שאכל שתי חתיכות קטנות מטוסט – הארוחה הראשונה שלו באותו היום. המורים, היא מספרת, מצאו אותו מחפש באשפה כדי למצוא פרי שמישהו זרק. 'הוא יאכל כל מה שימצא', היא אומרת. 'יש פה 350 תלמידים, ואחד מתוך שלושה לא יאכל ארוחת בוקר, אלא אם כן בית הספר יספק לו אותה'. מוסיפה קולינגווד. לפני שנתיים הבחין הצוות כי מספר הילדים הסובלים מתת-תזונה גדל בתקופה שבה לא פקדו את בית הספר והיו בחופשה בביתם, אך קולינגווד וצוותה לא הבינו מה הסיבה לכך. בשש השנים האחרונות, מאז שאושרה תכנית הרווחה החדשה שבה קוצצו הקצבאות בחדות, מספר התלמידים הרעבים בבריטניה עלה בחדות".
(פטריק קינסלי, "ניו יורק טיימס", 27.10)

איך קוראים לזה? פיצול אישיות?

"הערב הצבעתי בעד חוק נאמנות התרבות. נפעל בתוך הוועדה כדי לוודא שהצעת החוק תשתנה כך שלאף אחד לא תהיה הזכות הבלעדית על התרבות שלנו"
(ח"כ רחל עזריה ממפלגת כולנו בטוויטר, 4.11)

דברים בשם אומרם

מזכירים פוליטי

"נכון, הרבה מהמסרים של העצרת לא לרוחנו, חלקם מהמוזמנים גם לא לרוחנו. אבל אנחנו לא ניתן להם להיות אלה שמדירים אותנו מעצרת רבין בכיכר".
(מטר בדוא"ל של מזכ"ל מרצ, תומר רזניק, לתומכי מפלגתו, 2.11)

עבדים היינו...

"הממשלה אישרה החלטה הקובעת כי אחד מעובדי התחזוקה של המעון הרשמי של רה"מ המועסק במשרת אמון יהיה רשאי לבצע עבודות תחזוקה גם במעונו הפרטי של בנימין נתניהו בקיסריה. החלטת הממשלה התקבלה בנוהל 'מעטפה', המועבר לשרים באמצעות המייל, ואם אין התנגדויות ההחלטה מקבלת תוקף של החלטת ממשלה".
(ידיעות אחרונות", 1.11)

מכתבים

למערכת

מכתב גלוי לאדם המכנה עצמו "רב"

ב-20 באוגוסט, יום מר וכואב, נתפרסמה בתקשורת הידיעה על פטירתו של אורי אבנרי. רב בשם אבי זרקי שמע על כך, ומיהר לפרסם בעמוד הפייסבוק שלו את המסר הבא: "מצטער, לא אסכים לנהל טקס לווייה לאדם מסוגו של אורי אבנרי".

באותו הזמן הייתי כאוב והלום, והיו הרבה דברים אחרים לעשות. ואולם, משום שמוטב מאוחר מאשר כלל לא, נכנסתי ב-20 באוגוסט לעמוד של אותו הרב, גללתי את המסך מטה וכתבתי שם תשובה הולמת. להלן:

לידיעתך, כבוד הרב, אורי אבנרי כלל לא היה זקוק לשירותיך, וגם לא של שום רב אחר. הוא היה כל חייו אדם חילוני שלא האמין באלוהים, מעולם לא התפלל ולא נכנס לבית כנסת. הוא לא ביצע שום מצווה של הדת היהודית (וגם לא של שום דת אחרת...). ומה פתאום שאחרי מותו יקיימו לו טקס דתי, של דת שלא האמין בה?

הוא ביקש בצוואתו שישרפו את גופתו (יש במדינת ישראל מתקן לשריפת גופות למבקשים זאת). אחר כך, עלו חבריו וידידיו הקרובים על סירת מפרש בחופי תל אביב, הפליגו ללב ים ושם נפרדו מחברם אורי אבנרי ופיזרו את האפר בים. כך הוא ביקש. את אלוהים לא הזכרנו שם.

בקיצור, כבוד הרב, איש לא ביקש ממך לנהל טקס לווייה לאורי אבנרי. אתה לא רצית לנהל לו טקס לווייה? תודה רבה, הסתדרנו מצוין גם בלעדיך.

אדם קלר, חולון

אפשר לשלוח מכתבים למערכת באמצעות הדוא"ל:
zohaderekh@gmail.com
או לתיבת דואר 26205 ת"א-יפו 6126102

שרשרת רווחי הצוללות מתחילה בגרמניה ומסתיימת בכיסיהם של מאכערים וגנרלים

לעמיתיהם באוניברסיטאות (ר' עמוד 8 בגיליון זה). המעסיקים, ועד ראשי המכללות, מסרבים לנהל מו"מ בעניין במצוות האוצר משום שלדבריהם "אין כסף". אין כסף? יש ויש, אבל לאו דווקא במקומות בהם הוא נחוץ לחברה.

א"ד

יו"ר איגוד העובדים הסוציאליים נעצרה בעת הפגנה בתל-אביב

ענבל חרמוני, יו"ר איגוד העובדים הסוציאליים, נעצרה ביום שני (12.11) בידי שוטרים בהפגנה בתל אביב, במחאה על אלימות הגוברת כלפיהם. גם יו"ר מחוז ירושלים באיגוד, מיכל גומל, עוכבה בהפגנה שנערכה בכניסה לעיר.

כ-2,000 עובדות ועובדים סוציאליים הפגינו במקביל באותו יום מול קריית הממשלה בתל אביב ובכניסה לירושלים. בתל אביב חסמו המפגינים את התנועה בצומת הרחובות קפלן ובגין לשני הכיוונים במשך כ-40 דקות. בירושלים חסמו המפגינים לסירוגין את כביש הכניסה לעיר, בקרבת גשר המיתרים. ההפגנות נערכו תחת הכותרת "עו"סות סוף לאלמות".

יצוין כי בתחילת השבוע פתחו העובדים הסוציאליים בעיצומים במחאה על מקרי התקיפה. אגף התקציבים במשרד האוצר הורה לשלטון המקומי שלא לאפשר תשלום שכר על יום השבתה שהכריזו העובדים הסוציאליים בטענה כי מדובר בשביתה לא חוקית, חרף העובדה שלא מדובר בשביתה.

מנהלי בתי הספר והחוגים לעבודה סוציאלית במכללות ובאוניברסיטאות הביעו במנשר שפרסמו את דאגתם העמוקה מהאלימות החמורה והנשנית נגד עובדים סוציאליים במקום עבודתם, בסביבתם הביתית ובמרחב הדיגיטלי.

"אנו, כמכשירי דור העתיד של העובדים הסוציאליים, עדים להשפעת מצב זה על ההעדפות התעסוקתיות של הסטודנטים. מדובר בתהליך הדרגתי ההולך ומחמיר והמאופיין בהסתייגות גוברת והולכת מעבודה במקומות ובתפקידים הנתפשים כמסוכנים.

"סטודנטים העושים את הכשרתם המקצועית במחלקות לשירותים חברתיים נחשפים, לצד איכות עבודה גבוהה של מדריכיהם, גם ללחץ, למתח, ולסיכונים הפיזיים שהם מנת חלקם של העובדים הסוציאליים. התוצאה היא, לצערנו, הסתייגות מהמחלקה לשירותים חברתיים כמקום עבודה עתידית, נאמר במנשר. "אנו מצפים לשיפור מידי של הביטחון האישי של העובדים הסוציאליים בכל אמצעי שיידרש. במקביל יש לשפר ולשפץ את המבנים הפיזיים של המחלקות לשירותים חברתיים ולהפכם למקומות שמכבדים את העובדים ואת הציבור".

מנתוני משרד הרווחה על מקרי אלימות כלפי עובדים סוציאליים השנה (אתר "וואלה", 11.11), עולה כי מתחילת ינואר דווחו 159 מקרי אלימות נגד עו"סים. ב-2016 נרשמו 180 מקרי אלימות כלפי עובדים סוציאליים, בהם ירי ואיומים.

השבוע ציינו ברחבי אירופה מלאות 100 שנה לתום מלחמת העולם הראשונה. מלחמה עקובה מדם זו, שגבתה את חייהם של כ-20 מיליון חיילים ואזרחים, הפכה בחלוף השנים סמל לחרפת האלימות והגנרלים. הבורגנות ונציגיה הובילו, יחד עם קצינים בכירים, את מדינותיהם למרחץ דמים על מזבח ההתפשטות הטריטוריאלית והכיבוש הקולוניאלי.

אחד מתומכיה הגדולים של אותה המלחמה היה איש הרוח הצרפתי הנודע אנטול פראנס, שבשוך הקרבות התעשת וכתב: "חשבנו שאנו יוצאים לקרב כדי להגן על המולדת, אבל נלחמנו למען התעשיינים".

ראש ממשלת ישראל, בנימין נתניהו, הוא אחד המנהיגים שרקדו בשבוע האחרון על דמם של הפועלים הנופלים. נכון, מדינת ישראל הוקמה יותר מ-30 שנה לאחר המלחמה, ולכן לא נטלה חלק בטבח ההדדי; אולם נתניהו כמנהג נתניהו, המשיך להידחף לחגיגות לא-לו, וכבר הספיק לדבר בשם של "הלוחמים היהודים במלחמת העולם הראשונה".

מעניין שלאוזניו של נתניהו הגיעו השמועות על מלחמת העולם הראשונה, אך הוא לא שמע דבר על העסקאות הביטחוניות, שלפי המשטרה כרוכות היו בשוחד – כל אותן עסקאות שרקמו מקורביו ועורכי דינו ממש ליד לשכתו.

האם נתניהו ידע?

רבים דשו בשאלה: "האם נתניהו ידע?". השאלה האמתית היא כיצד פעל נתניהו. הרי עסקת הצוללות, עסקת ארבע ספינות הטילים, רכישת שתי הספינות נגד צוללות והניסיון של קצינים בכירים בחיל הים להפריט את התחזוקה שלהן – כל אלה אינם רצף של טעויות. זו מדיניות.

לצערנו, הדיון ציבורי סביב מדיניות ממשלת הימין הפועלת למסירת משאבי הגז לידיים פרטיות שכך. לפי ממשלת ישראל, חלוקת העבודה ברורה: איל ההון תשובה ושותפיו האמריקאים הם הזכאים לרווחי הגז; על אזרחי ישראל מוטלים המימון והנטל של ההגנה על האינטרסים של תשובה ושותפיו. למי בכלל נחוצות שש(!) צוללות ועוד ספינות? שאלה זו אפילו אינה נשאלת. הרי, "צרכי הביטחון" קדושים ו"מר ביטחון" דורש אינספור קרבנות.

מאחורי "עסקת הצוללות" עומדת שרשרת ארוכה של בעלי הון, גנרלים בשירות פעיל ובדימוס, אנשי תעשיות הנשק הגרמניות (שסיפקו את תוצרתם לצבא הגרמני בשתי מלחמות עולם) ומאכערים. אין ספק שהמלחמה היא עסק טוב, כשם שהכיבוש הוא עסקה משתלמת היטב עבור אותה שכבה של בעלי הון וסוחרים נשק, גנרלים בהווה ובעבר, בנקים, חברות בנייה, רשתות שיווק ועוד רבים ולא-טובים אחרים.

צוללות או השכלה גבוהה

עלותן של שלוש הצוללות הראשונות מוערכת בכ-1.4 מיליארד יורו (יותר מ-5.8 מיליארד שקל). מיליארדים אלה נלוו מבנק דיסקונט. לשם השוואה, סכום זה שווה לכ-60 אחוז מהוצאות הממשלה על ההשכלה הגבוהה כולה. זה ארבעה שבועות שובת הסגל הבכיר במכללות הציבוריות בדרישה להשוות את תנאי העסקה והשכר שלהם

איילת שקד קוראת לפטר את דינה זילבר מתפקידיה

שרת המשפטים איילת שקד פנתה בשבוע שעבר (6.11) ליועץ המשפטי לממשלה, אביחי מנדלבליט, בדרישה לפטר את המשנה שלו, דינה זילבר. שקד אף הודיעה כי זילבר לא תורשה לייצג עוד את משרד המשפטים בדיונים בכנסת ובממשלה.

שרת המשפטים נקטה צעדים אלה לאחר שזילבר מתחה ביקורת חריפה על הצעת החוק "נאמנות בתרבות", שנועדה לאפשר למשרד התרבות לשלול תקציבים ממוסדות. לדברי השרה, זילבר עברה עבירה משמעתית כשהביעה את עמדתה האישית המנוגדת לעמדת המשרד.

על רקע התפתחויות אלה, דנה ועדת החוקה של הכנסת (7.11) בהצעת החוק למינוי יועצים משפטיים לממשלה. לפי ההצעה, שעברה בקריאה ראשונה בינואר האחרון ועתה נידונה בוועדה לקראת העלאתה לקריאה שנייה ושלישית, יהיו השרים שותפים בבחירת היועצים המשפטיים במשרדי הממשלה. כך, מתוך רשימת מועמדים שתציע ועדת איתור, כל שר יהיה אמון על המינוי הסופי של היועץ המשפטי למשרדו (בהסכמת היועמ"ש).

ח"כ דב חנין (חד"ש, הרשימה המשותפת), הגיב: "אני מציע, במקום לפטר את דינה זילבר ולשנות את דרכי המינוי של שומרי הסף, פשוט לבטל את כל מערכת המשפט. ובמקום להסתבך עם החוק 'נאמנות בתרבות' – לבטל את התיאטרות ולסגור את הקולנוע; לעשות כאן שקט מוחלט כדי שאפשר יהיה לשמוע רק מחיאות כפיים לשלטון".

הוא הוסיף: "מוסוליני הלך פעם שהעם האיטלקי אינו מאפשר לו למשול. מוכר? אצלנו הממשלה ממשיכה לקדם בוועדת חוקה את ניסיון ההשתלטות על מינוי היועצים המשפטיים ושומרי הסף. בוועדת החינוך, התרבות והספורט ממשיכה הממשלה בניסיון להכפיף את התרבות והיצירה לתכני שלטון. פשיזם מצליח לא רק כשיש פשיסטים חסרי מעצורים, אלא גם כשהאחרים עוצמים עיניים".

הוועדה לקידום מעמד האישה

למען צדק למתלוננות

יו"ר הוועדה לקידום מעמד האישה ולשוויון מגדרי, ח"כ עאידה תומא-סלימאן (חד"ש, הרשימה המשותפת) וח"כ מיכל רוזין (מרצ), דרשו מיו"ר הכנסת, ח"כ יולי אדלשטיין (הליכוד) לקיים דיון דחוף בעניין "הבדיקות החיצוניות" בתלונות על הטרדות מיניות בידי בכירי חברות.

במכתב שהעבירה הוועדה לקידום מעמד האישה לאדלשטיין צוין, כי השופטת בדימוס אורנית אגסי ניקתה את הראל ויזל מההאשמות המיוחסות לו. אגסי, ששימשה "בודקת חיצונית" עבור חברת ההלבשה "פוקס", ניקתה את ויזל, מבכירי החברה, מתלונות של כמה מעובדות החברה שטענו כי הטריד אותן – וזאת, מבלי ששמעה כלל עדויות של העובדות.

"יש לקיים דיון דחוף כדי לדון בסוגיית הבודקים החיצוניים ולבחון דרכים בהן ניתן לוודא שבדיקות אלה יהיו ניטרליות וייעשה צדק עם מתלוננות ומתלוננים", נכתב במכתב.

יממה לאחר ההסכם: ההרוג ה-38 בניין

פועל בן 53, פואד נגיב דראושה מכפר איכסאל הסמוך לנצרת, נהרג בשבוע שעבר (8.11) לאחר שתקרה בכמנה בחיפה קרסה בעת שיפוצו. דראושה נפגע בראשו מנפילת חפץ כבד, וצוות מד"א שהגיע למקום קבע את מותו. דראושה הוא הפועל ה-38 במספר שנהרג בעת עבודתו מאז תחילת 2018, נוסף לשני עוברי אורח.

תאונה קטלנית זו התרחשה פחות מיממה לאחר חתימת ההסכם בין ההסתדרות למשרד אוצר האמור להבטיח את אכיפת הבטיחות באתרים ושבשלו בוטלה השביתה הכללית במשק. התאונה היא עדות נוספת למצב הבטיחות המחפיר והרעוע בענף, ולנחיצות אכיפת תקנות הבטיחות באתרי הבנייה.

מהארגון "נרתמים" נמסר כי "במצב הפיקוח הנוכחי, ספק אם תתקיים חקירה מקיפה ופלילית שבסופה יופקו לקחים ויאותרו האחראים למחדל שגבה את חייו של פואד".

יו"ר הרשימה המשותפת, ח"כ איימן עודה (חד"ש), מסר ל"זו הדרך" בעקבות ההסכם שהתגבש בין ההסתדרות לאוצר ותאונת העבודה האחרונה, כי "רק תחת איום השביתה נאלצה הממשלה לנקוט בצעדים מצילי חיים, לאחר מותם של עשרות פועלים". ח"כ עודה הוסיף: "הכרזת השביתה הייתה הכרחית ויש לברך על ההישגים, אבל הסכמים אינם מספיקים. יש לדאוג ליישומם ואין לפחד ממהלכים דרסטיים. נמשיך לעמוד לצדם של העובדים כדי לעצור את הקטל בענף. חיי עובדים חשובים מרווחי הקבלנים".

קבלו את

זו הדרך

מדי שבוע

בדואר אלקטרוני

או בדואר רגיל

המעוניינים לקבל בדואר אלקטרוני, ללא תשלום, מתבקשים לשלוח תגובת דוא"ל אל: zohaderekh@gmail.com

המעוניינים לקבל בדואר רגיל, מתבקשים לכסות את הוצאות המשלוח באמצעות תרומה של 150 שקל בשיק לפקודת המפלגה הקומוניסטית הישראלית, ת"ד 26205 תל-אביב 6126102

אך הדבר אינו חוקי ואינו קביל במשפט. ידוע גם שארדואן עצמו איננו אביר חופש הדיבור והעיתונות. גם אצלו מתנגדים פוליטיים נרצחים, מעונים ונמקים בבתי הסוהר.

ארדואן טוען כי העביר את הקלטות שבידיו לריאד, לווינגטון, לברלין, ללונדון ולפריס. ואולם, גם המדינות המערביות, כל אותן "דמוקרטיות ניאוליברליות" נאורות, דוגרות על העובדות ואינן ממהרות לפרסמן.

רק כחודש אחרי הרצח, לאחר מו"מ ארוך במטרה למסמס את הסיפור, וכנראה גם אחרי "סחר סוסים" בין טורקיה, סעודיה וארה"ב, אמר ארדואן: "אנחנו יודעים שההוראה להרוג את חאשוקג'י באה מהדרגים הגבוהים ביותר של הממשלה הסעודית". ייתכן שבתמורה להורדת פרופיל בנושא תזכה טורקיה בהשקעות סעודיות, וקטאר תיהנה משיפור ביחסים העיונים של בן-סלמאן כלפיה.

(איור: תום יאנסן)

חאשוקג'י כמשל

מאת אבישי ארליך

מן הראוי להזכיר שוב את פרשת חאשוקג'י לפני שזיכרו, כמו גופתו, יתמוסס בתהום הנשייה. ג'מאל חאשוקג'י (60) היה עיתונאי המקורב למשפחת המלוכה הסעודית, העורך הראשי של רשת אל-ערב ובהמשך עורך העיתון הסעודי "אל-וטן". הוא הפך מבקרו החריף של יורש העצר מוחמד בן-סלמאן והתנגד למלחמת סעודיה בתימן.

בספטמבר 2017 גלה מרצונו לארצות הברית, ושם המשיך בכתיבה אופוזיציונית ב"ווינגטון פוסט". ב-2.10 נצפה לאחרונה נכנס לקונסוליה הסעודית באיסטנבול לשם אשורו גירושו. מאז עקבותיו נעלמו. כמעט כל הפרטים הידועים לנו על הרצח (מי רצחו? כיצד? מה קרה לגופה? מי נתן את ההוראה? ועוד פרטים מסמרי שיער על אופן עינויו וביתור גופתו) הגיעו אלינו מדיווחים טורקיים רשמיים שמפיצה רשת אל-ג'זירה מקטאר, יריבתה של סעודיה.

הפרשה גרמה לסערה גדולה בתקשורת העולמית, אך הורדה במהרה מסדר היום. לכן לא פחות מפרטי הרצח, מעניינת גניזת פרשת חאשוקג'י. הסיפור מנתץ את האשליות, למי שהחזיק בכאלה, על הערך שמייחסות אומות העולם למוסר, לחוק ולזכויות אדם. כל אלה בטלים בששים לעומת אינטרסים כלכליים ופוליטיים.

בעולם מתוקן, היו המדינות הנאורות משלחות את השגרירים הסעודים מארצן ומנתקות את הקשרים הכלכליים עם ריאד. אך מציאות לחוד וחלומות לחוד: ארה"ב ובעלות בריתה החליטו להטיל סנקציות על איראן, בעוד שסעודיה היא היצואנית הגדולה של נפט, וגם היחידה שבכוחה להחליף בקלות את המחסור שיווצר בנפט איראני מבלי שמחירי הנפט העולמי יעלו. סעודיה היא גם אחת המשקיעות הגדולות בעולם בכל החברות הגדולות, בכל הענפים; כל המדינות המתועשות מייחלות ומפללות להשקעות הסעודיות.

בעולם מתוקן, גם ארדואן היה משחרר את כל העובדות שברשותו. הוא סיפר אנקדוטות מזוועות על אודות הקורות בקונסוליה, מבלי לגלות לעולם את היתר. המידע שבידי טורקיה נאסף כנראה בשל אמצעי ריגול טורקיים המותקנים בתוך הקונסוליה הסעודית. אמנם "כל המדינות עושות זאת",

הסעודים, אחרי ששיקרו וטענו שחאשוקג'י היה אסלאמיסט קיצוני ושעזב בריא ושלם את הקונסוליה, שינו את גירסתם. סעודיה טוענת עתה כי העיתונאי נהרג בתגרה שפרצה בקונסוליה. לטענתם הרצח היה אמנם בכוונה תחילה אך הפעולה הייתה "בלתי-מאושרת" (rogue). הסעודים גם מכחישים את מעורבות משפחת המלוכה. המלך ויורש העצר אף ביקרו אצל בנו של חאשוקג'י בביתו בסעודיה והביעו את תנחומיהם. אחרי ביקור הניחומים ולחיצת היד הכפויה בין בן הנרצח לרוצח, שהונצחה בשידור ישיר קבל עם ועולם, הורשה הבן (שהוא אזרח אמריקאי) לעזוב את סעודיה ולהצטרף למשפחתו הדואבת בארה"ב. כמו כן, טענו הסעודים שיעמידו לדין 18 מהמעורבים, אבל רק בסעודיה!

בארה"ב הביעו כמה מאנשי הסנאט ובית הנבחרים משתי המפלגות עמדות נגד סעודיה, אבל היה זה טראמפ שאמר (11.10): "איזה טוב ייצא לנו מזה? אני לא אהיה בעד למנוע ממדינה להוציא [אצלנו] 110 מיליארד דולר, סכום שהוא שיא כל הזמנים, ולאפשר לרוסיה ולסין לקבל את הכסף הזה [...]. זה כסף שיביא ליצירת מקומות עבודה בארה"ב".

במקביל, עלו השערות שעסקיו הפרטיים של טראמפ בסעודיה עלולים להיפגע וכך גם הקשרים של מוחמד בן-סלמאן עם ג'ראד קושנר, חותנו של טראמפ והממונה על "תכנית השלום" של ארה"ב, המנסה לגייס את יורש העצר.

נתניהו מצידו גינה בפומבי את הרצח, אך הגן בחירוף נפש בפני בכירים אמריקאים על הצורך לשמור על שלטונו של בן-סלמאן ועל היציבות של סעודיה בשל מאבקה באיראן: "מה שאירע היה נוראי ויש לטפל בכך באופן הראוי. עם זאת בעיה הגדולה יותר היא מצד איראן ועלינו לוודא שאיראן לא תמשיך בפעילויות העוינות כפי שהיא עושה בשבועות האחרונים באירופה. יש למצוא דרך להשיג את שני היעדים" ("וואלה", 2.11). החודש ביקרה בריאד משלחת אוונגליסטית שעמה נמנו גם אנשי ימין יהודים. הם באו לחזק את ידיה של סעודיה. בינתיים מתהדקים גם הקשרים הישראליים במפרץ עם עומאן ועם בחריין, גרורה סעודית נוספת.

הפשע הסעודי הגדול פי אלפי מונים מרצח חאשוקג'י הוא המלחמה שפתח בן-סלמאן בתימן ב-2015. המלחמה, ששורשיה מצויים עוד ב"אביב הערבי" (2011) והמשכה במרד החות'ים, כבר גרמה למותם של כ-60 אלף, רובם בהפצצות האוויריות של הסעודים. האחרונים אינם מבחינים בין לוחמים לאזרחים. סעודיה אף מילאה את השוק התימני בשטרות כסף, וכך חוללה במכוון אינפלציה דוהרת. כ-13 מיליון תימנים נמקים ברעב כבד ובמגפות שהרעב גרם להן. זה פשעו הנורא ביותר של בן-סלמאן. הוא לא יישכח.

צעדים קטנים אינם מספיקים

בעקבות בחירות האמצע לקונגרס ולסנאט האמריקאיים בשבוע שעבר

אלכסנדריה אוקסיו-קורטז (צילום: המפלגה הדמוקרטית)

תוצאות בחירות האמצע בארה"ב (6.11) עשויות להיות מבלבלות, ויעסיקו רבות את מומחי הספינים בערוצי הטלוויזיה בשבועות הקרובים.

בעוד שהדמוקרטים זכו ברוב בבית הנבחרים, הרפובליקנים שמרו על שליטתם בסנאט. כמה דמויות מתקדמות במיוחד הבטיחו את מקומן בבית הנבחרים בשורות המפלגה הדמוקרטית. אלכסנדריה אוקסיו-קורטז, מועמדת סוציאליסטית ניו-יורקית, היא אחת מהן. נבחרו גם מועמדים נוספים בהם תמך ארגון הדמוקרטים הסוציאליסטים (DSA) ובכללם ראשידה טאליב, חברת קונגרס טרייה ממוצא פלסטיני, שהיא המוסלמית הראשונה המכהנת בתפקיד זה בארה"ב.

למרות הניצחון הרפובליקני בסנאט, ניכר שסנטימנט אנטי-טראמפ עדיין רווח מאוד בציבור האמריקאי. בוויסקונסין, בפנסילבניה ובמישיגן – שלוש מדינות מפתח בניצחונן של דונלד טראמפ (ב-2016) – איבדו הרפובליקנים את שליטתם. עם זאת, במדינות רבות מבטאות הבחירות לסנאט המשכיות יותר מאשר שינוי.

כמו בעשורים קודמים, נותרה המפלגה הרפובליקנית מפלגת מיעוט השולטת בפוליטיקה האמריקאית (כלומר מבחינה רובית ולא אזורית, הצביעו יותר לדמוקרטים מאשר לרפובליקנים). המפלגה הרפובליקנית התמודדה עם תבוסות כואבות בעבר, לרבות בשנות האלפיים לאחר עידן ג'ורג' בוש הבן. מההפסד ההוא התאוששה רק שנים לאחר מכן.

ב-2006 ניצחה המפלגה הדמוקרטית בבחירות האמצע. ניצחונה אמור היה לחבל בתכנית המלחמה של ממשל בוש, אולם זו התמידה לתמוך במימון תכנית המלחמה ב-95 מיליארד דולר נוספים. בבחירות 2008, כשאובאמה ומפלגתו כבשו מחדש את הבית הלבן, זנח הרוב הדמוקרטי את הרפורמות הנחוצות בשיטת הבחירות ובחוקי העבודה.

המפלגה הרפובליקנית השיבה לידיה את הרוב ב-2010. לשם השוואה, בשש השנים למן 2010 ועד ניצחון טראמפ ב-2016, ניהלו הנציגים הרפובליקנים ברחבי המדינה קמפיין בלתי-פוסק כדי להקהות עוד יותר את השפעתם של המחוזות הדמוקרטיים, כדי לשנות את הגבולות בין המחוזות (gerrymandering) באופן שסייע להם אלקטורלית, וכדי להחליש את כוחם של העובדים והארגונים.

כיום, כאשר בית נבחרים דמוקרטי יהא ללא ספק מכשול עבור סדר היום הרפובליקני הנוכחי, אין בנמצא ראיות לאסטרטגיה ארוכת טווח של מנהיגי המפלגה הדמוקרטית. אין תכנית מגובשת של המפלגה לשבור את המעגל הבסיסי הזה, לגייס את הכס העממי ואת ההתנגדות לטראמפ באופן ממוקד ופרוגרמטי.

הדוגמא העדכנית ביותר היא יושבת ראש הקונגרס הדמוקרטית הנכנסת ננסי פלוסי (קליפורניה), שבנאום ניצחונה טרחה לפנות במסרים מפייסים לאליטות של שתי המפלגות: היא קראה לאחדות, להנהגה דו-מפלגתית ולפיוס לאומי. בהתחשב בהיסטוריה, קשה להעלות על הדעת כי ניצחון דמוקרטי מכריע הרבה יותר היה משנה באופן משמעותי את הרטוריקה הזו או את מהלך העניינים העלול לנבוע ממנה.

לעומת זאת, כאשר הרפובליקנים בשלטון, הם משתמשים בכל האמצעים העומדים לרשותם כדי לבסס את המערכת בראשותם, להעצים את המחוזות שלהם, ולהזיז את הבסיס האלקטורלי שלהם ימינה עוד ועוד. מנהיגים דמוקרטים, לעומת זאת, נראים מרוצים לצעוד על המים, לשלוט בעצלתיים, לפעול בשאננות. הם "מנהיגים" את הציבור בכבוד עד התבוסה הבאה.

לפיכך, בעוד שבחירות האמצע הן בגדר נזיפה לנשיאות טראמפ, כמו גם תזכורת נוספת לאי הפופולריות של המפלגה הרפובליקנית, המשימה להביס ולבטל את התנאים שהולידו אותה נותרה תעלומה. המפלגה הדמוקרטית, למרות הישגיה, עדיין בלתי-מתאימה למלא משימה זו. בסופו של דבר, ההגמוניה הרפובליקנית לא תופרע באמצעות נזיפה אלקטורלית פשוטה.

אף על פי שנשיאות טראמפ עומדת כעת בפני אופוזיציה פוליטית גדולה יותר, ביטול הפנייה החדה ימינה של הפוליטיקה האמריקאית דורשת לשקם מחדש מוסדות דמוקרטיים ולשלב ידיים עם מעמד הפועלים (גם בשטח, הרחק מהזירה האלקטורלית). שני הסעיפים הללו עומדים לעתים בסתירה מסוימת, שכן המפלגה הדמוקרטית ומוסדותיה שינו את פניהם באופן דרסטי בשנים האחרונות.

האם בזכות אסטרטגיה זו יוכלו הדמוקרטים להתחזק בקונגרס יותר? האם כך יכולים היו לנצח באופן מוחץ יותר? לא נדע כעת בוודאות. ואולם, המאבק בטראמפ ובבעלי בריתו דורש מאיתנו לפעול בהתאם: אסור לדמוקרטים לדרוש רק את שיקום הכבוד הלאומי או המפלגתי; עליהם לצאת בחריפות נגד האינטרסים והערכים שטראמפ ואנשיו מייצגים, נגד העוני שהם גוזרים על שכבות עצומות באוכלוסייה האמריקאית ונגד השנאה והגזענות שמחזיקות אותם בשלטון.

לוק סווג', אתר ג'קובין

האינטלקטואלי, הפוליטי והתרבותי של סרבנות המצפון; במניעים הקונקרטיים, המעוגנים בזמן ובמקום, של סרבנות המצפון ואופני הפעולה שלה; בתכליתיה ובהתנגשויותיה עם מוסדות המדינה ועם מיתוסי היסוד שלה; ובפולמוס המתמשך שמתנהל סביב הסירוב במרחב הציבורי – בצבא, בבתי המשפט, בתקשורת ובאקדמיה. אלה הם נושאי הדיון בספר מעמיק וסוחף זה.

בעקבות הסרט 'בערה' המוקן ברחבי הארץ

החברה הדרום קוריאנית בוערת

הצלחתו של הסרט "בערה" בבתי הקולנוע ברחבי הארץ, לאחר שהוקרן לראשונה בפסטיבל חיפה האחרון בחודש אוקטובר, מפתיעה למדי. זה אחד הסרטים הדרום-קוריאניים הבודדים שהגיעו לישראל בשנים האחרונות.

"בערה" הוא סרט "איטי" ואף ארוך למדי. ואולם, אין זה מקרי שהסרט זכה בציון המבקרים הגבוה ביותר בתולדות פסטיבל קאן ואף נשלח לייצג את מדינתו בטקס האוסקר.

הסרט מבוסס על סיפור קצר של הסופר היפני הרוקי מורקמי, שרבים מספריו תורגמו לעברית. הסיפור הופיע באסופה "הפיל הנעלם" שראה אור בעברית ב-1999 (הוצאת עם עובד). לכאורה, מדובר במחווה לסופר האמריקאי וויליאם פוקנר, אולם סרטו של הבמאי לי צ'אנג דונג הוא כתב אישום חריף נגד החברה הקפיטליסטית הדרום קוריאנית.

במרכז הסרט ניצב יונגסו, צעיר שהגיע מהכפר לבירה סיאול. הוא חולם להיות סופר ובינתיים מתפרנס מעבודות זמניות. הוא נתקל בחברת ילדות שאותה לא ראה שנים, שאף היא עובדת בעבודות זמניות. היא מבקשת ממנו לשמור על החתול שלה שעה שהיא נוסעת לאפריקה.

בקניה היא פוגשת "בן טובים" – נציג מובהק של הבורגנות העשירה עד מאוד. הסרט הופך מהר מאוד מדרמה רומנטית למותחן בילוש, המשתמש במאפיינים של סרטי אימה, קומדיה ואף סיפורי נקמה – כל אלה על רקע קוטביות מעמדית חריפה.

על מותה של מאגי כרכבי

מותה של החברה מאגי טובי כרכבי (אום ח'אלד) הציף אותי ברגשות של צער עמוק. חייהם של בני הזוג, החברים המנוחים זאהי כרכבי (אבו ח'אלד) ושל מאגי טובי כרכבי, אחותו של המנהיג ומורה הדרך תאופיק טובי, שזורים במאבקו של הציבור הערבי בעירם, חיפה.

החברה מאגי הקדישה את חייה לעם העובד, לקידום השוויון ולמפלגה הקומוניסטית. ביתם של אום ח'אלד ואבו ח'אלד היה בית חם לבניהם, לידידים ולחברים רבים.

כמה ימים לפני מותה, נמסר לי כי מצב בריאותה של החברה מאגי מחמיר וביקשתי מידידי, הד"ר בשיר כרכבי, לבקר בביתה ולשוחח עמה. הוא השיב כי מצבה אינה מאפשר לה לקבל אורחים. חלפו כמה ימים וקיבלתי את הבשורה המרה.

אהבתי את אום ח'אלד. אהבתי את הנחישות שהיא גילתה משך שנות חייה הארוכות. אהבתי אותה כחברה וכשותפה למאבק. אהבתי אותה כי היא הייתה אישה אמיצה ואם למופת. חברה יקרה, נזכור אותך תמיד.

מוחמד ברכה

הסירוב בספרה החדש של זרטל

"מה קורה לאדם שנוף מולדתו הושחת ונגזל ממנו, שמדינתו וחוקיה השתעברו לאי-חוקיות ולאי-צדק? האם עליו לציית אוטומטית לתביעות המדינה או לדבוק בחופש המצפון וכבוד האדם שלו ולסרב, מכוח אהבת המולדת שלו?" – כך כותבת פרופ' עדיית זרטל בספרה החדש, שכותרתו "סירוב – חובת הציות וזכות המצפון". הספר ראה אור באחרונה בהוצאת הקיבוץ המאוחד-ספרית פועלים.

לדברי זרטל, "סירוב מצפוני הוא אירוע נדיר שמעטים מסוגלים לו. כיצד נעשה אדם לסרב? מהם התנאים האינדיווידואליים, החברתיים והפוליטיים, שבהם מבשיל אירוע כזה ומתחולל? איך מהדהד הסירוב במרחב הציבורי ומה הוא מעיד עליו? זיקתו של הסירוב המצפוני למדינה הדמוקרטית ברורה ויכולה לשמש תרתקן לעצם מהותה הדמוקרטית של מדינה. אולם הדמוקרטיה הישראלית רודפת את סרבני המצפון שלה, במיוחד מאז היו הכיבוש ומלחמותיו למניעיהם העיקריים. שעה שמצב הכיבוש מוכחש או נחשב לנורמטיבי הצבא, בגיבוי של המערכות הפוליטיות והמשפטיות, מגדיר את סרבני המצפון כאיום ביטחוני קיומי, סכנה לדמוקרטיה ולשלטון החוק, ומענישם בהתאם: צעירים וצעירות ישראלים, חיילי מילואים או סרבניחיל טרם גיוס, המסרבים לשרת בצבא כובש, משוגרים זה חצי מאה לפרקי זמן ממושכים בכלא הצבאי".

ספרה של זרטל עוסק בציות ובסירוב; במחשבת הסירוב, בזכות ובחובה של אזרחים לומר "לא" לשלטון ולחוק; ברקע

שבוע רביעי לשביתה

צה"ל החמיר תנאי כליאת סרבן בעקבות הפגנה מחוץ לכלא 6

צה"ל החמיר את תנאי המעצר של סרבן המצפון הלל גרמי בשל הפגנת תמיכה בו שנערכה (27.10) מול כלא 6 ביוזמת רשת מסרבות וארגון יש גבול – כך דיווח בשבוע שעבר עיתונאי "הארץ" ג'ון בראון.

כבר בתחילת ההפגנה, שלא חרגה באופייה ממאות הפגנות דומות הנערכות במקום מאז מלחמת לבנון (1982), נקרא הסרבן הלל גרמי, המרצה עד כה יותר מ-75 יום בכלא הצבאי. למשרדו של רכז המודיעין המתקן וספג איום: פעל להפסקת ההפגנה או שתועבר לפלוגה אחרת בה תנאי המאסר קשים יותר.

בשיחה, הבהיר הרכז כי הוא "איש ימין שאוהב את המדינה" ואז הורה לגרמי להתקשר למארגני ההפגנה ולדרוש מהם להפסיקה. הוא הוסיף כי אם גרמי לא ינהג כך, הוא יועבר לפלוגה ג', שם מרצים את עונשם חיילים שביצעו עבירות חמורות (דוגמת אונס או הריגה). תנאי הכליאה בפלוגה ג' קשים יותר וזכויות האסירים בה מועטות.

עו"ד נועה לוי מסרה: "התקרית הזו מראה כי צה"ל משתמש בסרבנים כלואים ככלי להפעלת לחץ פוליטי. הפגיעה בזכויותיו של גרמי לא תעבור בשתיקה, ועורכי דינו ינקטו בכל ההליכים הדרושים על מנת להגן עליו, על חופש הביטוי ועל שלטון החוק. כפי שגרמי משלם מחיר על בחירתו לסרב להתגייס, כך ישלמו מפקדיו מחיר על הפרת החוק מצדם ועל הניסיון להשתיק מחאה לגיטימית".

הפגנה מול משרד האוצר (צילום: ארגון הסגל הבכיר)

השביתה במכללות הציבורית נכנסה לשבוע הרביעי שלה. השבוע חברו למאבק רבבות סטודנטים והצטרפו לשובתים. התאחדות הסטודנטים הארצית הודיעה על שביתה מלאה ללא הגבלת זמן עד שהצדדים יגיעו להסדר. במכללות השובתות לומדים כ-34 אלף סטודנטים ומלמדים כ-1,300 מרצים.

מארגון כוח לעובדים נמסר כי "כל המכללות הללו עומדות איתנות במאבקן המשותף מתוך ראייה לטווח רחוק של המטרות. זאת, חרף הלחץ, האיומים והצעדים הננקטים נגד המרצים". הארגון הוסיף: "אף אחד מהוועדים במכללות המדוברות לא חתם על הסכם קיבוצי מקומי, או פרש מהמאבק הארצי מאז ראשיתו. זאת בניגוד למשתמע מהמידע שמפיץ ועד ראשי המכללות (ור"מ)".

לדברי המרצים השובתים, האפשרות היחידה לשנות את נוסח ההסכם הקיבוצי החד-צדדי (נוסח ור"מ) ואת תנאי ההעסקה הפוגעניים במכללות היא במישור הארצי ובדמות הסכם עבודה ארצי ואחיד.

במכללה האקדמית תל אביב-יפו הפגינו עשרות מרצים וסטודנטים במחאה על סירוב ור"מ להתדיין עם נציגי מועצת הסגל הבכיר הארצית ונגד החלטת המכללה להפעיל מאבטחים שמנעו ממרצים, לעתים באלמות, לקיים פעילות הסברה בקמפוס. מארגון הסגל הבכיר של המכללה נמסר כי "מה שמתחיל בכפיית הסכמים, מידרדר מהר מאוד לחסימת כיתות בגופם של מאבטחים. מרצים ומרצות דיווחו כי כאשר הגיעו למכללה נצמדו אליהם גברים בלתי-מזוהים שעקבו אחריהם במסדרונות, נכנסו עמם אפילו למעליות סגורות וסירבו למסור אינפורמציה לגבי תפקידם".

מועדון הגדה השמאלית

שירה בגדה 18

ערב שירה בהשתתפות **צחי איבנועם, שרון דואק, נעם דובב, נוקיס ויזל, חגית טגפאו, טל סלוצקר, איתי עמוס, מאיה קיפניס ואיתי שאכטר הליבני**

יום ב', 19 בנובמבר, 20:00, אחד העם 70, תל אביב

ערב דיון לזכרו של איש השמאל נעם קמינר במלאות ארבע שנים למותו

הפנתרים השחורים והשמאל

בהשתתפות: **ענת סרגוסטי, ראובן אברג'יל, ד"ר יאלי השש ופרופ' ג'ואל בינין**

יום ג', 20 בנובמבר, 20:00, אחד העם 70, ת"א

מועדון קולנוע בגדה השמאלית

שדר מן העתיד - דוד אבידן

1987, ישראל (עברית; כתוביות בעברית)

מוצ"ש, 17 בנובמבר, 20:00, אחד העם 70, תל אביב

חברי סניף חיפה

של המפלגה הקומוניסטית הישראלית

אבלים על מותה של הפעילה הוותיקה

מאגי טובי כרכבי

ומוסרים תנחומים למשפחות כרכבי וטובי